

משטרת ישראל
חטיבת התביעות

-בלמ"ס-

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

			הנחיות ראש חטיבת התביעות
מספר: 01.01.07	תת-פרק: כללי	פרק: הנחיות ראש חטיבת התביעות	
שם: טיפול התביעה בסגירת תיק ובבקשת חשוד לשינוי עילת סגירה			תאריך פרסום: 26/02/2024
			תאריך תחילה: 26/02/2024
			תאריך ביטול:
			נוסח: 1

1. המסגרת הנורמטיבית

- א. חוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982 (להלן: "החוק") מקנה למתלונן זכות לערור על סגירת תיק כנגד חשוד (סעיפים 64, 65, 65א ו-65ב לחוק). ערר שכזה מטופל במחלקת עררים בפרקליטות המדינה והחלטה בו אינה בסמכות חטיבת התביעות.
- ב. להבדיל ממתלונן, חשוד שנסגר נגדו תיק חקירה, רשאי לפנות לתובע שסגר את התיק, בבקשה מנומקת לשנות את עילת הסגירה, זאת בהתאם לסעיף 62(ב)(4) לחוק.
- ג. טרם הגשת הבקשה, החשוד רשאי לפנות אל הגורם הרלוונטי בבקשה לעיין בחומר החקירה, על מנת שיוכל לנמק את בקשתו לשינוי עילת הסגירה, ובקשתו זו תיבחן בהתאם להנחיית פרקליט המדינה מספר 14.08 - בקשה מצד גורמים שונים לעיין במידע המצוי בתיק חקירה¹.
- ד. החוק אינו מקנה לחשוד זכות ערר על ההחלטה שלא לשנות את עילת סגירת התיק.
- ה. עם זאת, ובשל ההשלכות שיכולות להיות לעילת סגירת התיק על חשודים, הונהגה על ידי רשויות התביעה מעין "זכות" לערור על ההחלטה הדוחה בקשה לשינוי עילת סגירה².

¹ ראה האמור בסעיף 12 להנחיית פרקליט המדינה מספר 14.08 - בקשה מצד גורמים שונים לעיין במידע המצוי בתיק חקירה.
² ראה עמדת המדינה בבג"ץ 7256/95 פישלר ואח' נ' מפכ"ל המשטרה (פ"ד נ(5) 1).

ו. בהתאם לכך, קיים נוהל אח"ס מספר 300.05.271 - "הטיפול בבקשת חשוד לשינוי עילת סגירה של **תיק החקירה**", שפורסם לציבור במרשתת, החל על תיקים שנסגרו ביחידות החקירה (להלן: "נוהל אח"ס").

ז. בנוסף, קיימת הנחיית פרקליט המדינה מס' 1.11 - **לוחות זמנים לטיפול בערר**, מיום 09.05.2016 (עדכון אחרון 20.6.22) החלה על ערר המוגש בתיקי פרקליטות בלבד, הקובעת לוחות זמנים לטיפול בערר וכן להגשת ערר "בגלגול שני", על ידי חשוד, בבקשה לשינוי עילת גניזת התיק נגדו.

ח. לפיכך, נוהל זה יעסוק בהסדרת הסוגיה שבכותרת, בתיקים שנסגרו בתביעה המשטרית.

2. **טיפול התביעה בסגירת תיק ובבקשת חשוד לשינוי עילת הסגירה**

א. הגדרות

- 1) **הגורם הממונה** – מפקדו הישיר של התובע שקיבל את החלטת הסגירה (להלן: "**הגורם הסוגר**"), על פי ההיררכיה הפיקודית בחטיבת התביעות.
- 2) **ערר** – פניית חשוד לגורם הממונה לאחר שבקשתו לגורם הסוגר נדחתה.
- ב. הטיפול התביעתי בסגירת תיק – החליט תובע שהוא בעל סמכות סגירה, לסגור את תיק החקירה שהוא לעיונו, יתעד את החלטתו בתיק החקירה, תוך ציון עילת הסגירה ונימוקה³.
- ג. טיפול התביעה בבקשת חשוד לשינוי עילת סגירת תיק:
  - 1) בקשת חשוד לשינוי עילת הסגירה תובא בהקדם בפני הגורם הסוגר.
  - 2) אם הגורם הסוגר אינו משרת עוד ביחידה, או שאינו ממלא עוד את התפקיד אותו מילא בעת ההחלטה על סגירת התיק, תובא הבקשה בפני מחליפו או ממלא מקומו, או גורם בעל סמכות מקבילה.
  - 3) החליט הגורם הסוגר **לקבל** את הבקשה – ישנה את עילת הסגירה ויודיע על כך לחשוד בכתב, תוך שמנמק את החלטתו ביומן התיק.
  - 4) החליט הגורם הסוגר **לדחות** את הבקשה – יודיע לחשוד בכתב, תוך שמנמק את החלטתו הן ביומן התיק והן במכתב התשובה לחשוד או לבא-כוחו. **במכתב יצוין, בין היתר, כי לחשוד זכות**

³ ראה פקודת מטא"ר מס' 14.01.50 "סמכות תובע משטרית לסגור תיק מסוג עוון או פשע, עילות הסגירה והשיקולים אותם יש לבחון על מנת להכריע בשאלת סגירת תיק. ראה עוד הנחיית פרקליט המדינה מס' 1.1 - **אי פתיחה בחקירה או סגירת תיק בעילת "נסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות לפתיחה בחקירה/ להעמדה לדין"** (עדכון אחרון: ט' אדר א' התשע"ט, 14 פברואר 2019) וכן הנחיית פרקליט המדינה מס' 1.3 - **סגירת תיקים בעילת "חוסר ראיות" ובעילת "העדר אשמה"** (עדכון אחרון: ט' אדר א' התשע"ט, 14 פברואר 2019) וכן הנחיית פרקליט המדינה מס' 1.13 - **הודעת אזהרה, הבהרה או התראה לחשוד שהתיק נגדו נסגר** (עדכון אחרון: כ"ב טבת תשע"ט, 30 דצמבר 2018).

לערור על החלטת הגורם הסוגר, תוך 60 ימים, בפני הגורם הממונה, תוך ציון שמו ותיאור תפקידו של הגורם הממונה וכתובת הדוא"ל אליה יש להפנות את הערר.

(5) עותק מהמכתב לחשוד יצורף לתיק.

(6) חשוד שקיבל את מכתבו של הגורם הסוגר, ומעוניין לערור על ההחלטה, יהיה רשאי לפנות בכתב בערר אל הגורם הממונה, זאת תוך 60 יום מקבלת המכתב.

ד. הטיפול בערר

(1) הגיש החשוד ערר על החלטה הדוחה את בקשתו לשינוי עילת סגירת התיק, בתוך 60 יום מקבלת המכתב האמור, יועבר הטיפול בערר אל הגורם הממונה.

(2) הגורם הממונה ישיב לחשוד בכתב, תוך 90 ימים, בין אם החליט לקבל את הערר ובין אם החליט לדחותו, ינמק את החלטתו, הן ביומן התיק והן במכתב התשובה, ויטיק עותק מהמכתב בתיק.

(3) ערר המוגש באיחור, יכול שיידחה על הסף על ידי הגורם הממונה (מקובל שלא לדקדק במניין הימים) למעט אם במסגרת הערר הוזכרה בקשה להארכת מועד.

ה. הוחלט על ידי הגורם הסוגר או על ידי הגורם הממונה, לפי העניין, על שינוי עילת סגירת התיק נגד החשוד, יודא את ביצוע השינוי במערכת הפל"א מול היחידה החוקרת.